

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

NA STANOWISKU STOLARZA

1. Uwagi ogólne

Do samodzielnej pracy przy obsłudze maszyn stolarskich może przystąpić osoba:

- a. pełnoletnia,
- b. mająca odpowiednie przyuczenie do zawodu,
- c. mająca przeszkolenie:
 - wstępne, ogólne, stanowiskowe bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
 - do pracy na konkretnej maszynie,
- d. legitymująca się dobrym stanem zdrowia poświadczonym aktualnym orzeczeniem lekarza medycyny pracy,
- e. mająca zezwolenie bezpośredniego przełożonego na wykonywanie pracy,
- f. ubrany w odzież roboczą, która jest obcisła, ma zapinane mankiety, jest w nakryciu głowy całkowicie nakrywającym włosy. W miarę potrzeby używający ochronniki słuchu i okulary ochronne lub przyłbice.

Przed rozpoczęciem pracy pracownik powinien:

- Szczegółowo zapoznać się ze stanowiskową instrukcją bhp znajdującą się na stanowisku pracy,
- Ubrać się w odzież roboczą i ochronną przewidzianą do użycia na danym stanowisku pracy,
- Sprawdzić stan wyposażenia technicznego stanowiska w tym stan techniczny maszyn i urządzeń, narzędzi, osłon i zabezpieczeń,
- W razie wykonywania prac związanych z przenoszeniem przedmiotów zapoznać się z instrukcją bhp przy ręcznych pracach transportowych,
- Sprawdzić czy oświetlenie jest odpowiednie,
- Zapewnić właściwą ilość materiałów potrzebnych do wykonania zadania,
- Usunąć wszystkie zbędne przedmioty znajdujące się w miejscu pracy,
- Upewnić się czy rozpoczęcie pracy nie spowoduje zagrożeń dla osób przebywających na tym stanowisku pracy lub w jego bezpośrednim otoczeniu.

UWAGA

W razie stwierdzenia jakichkolwiek uszkodzeń, czy usterek nie wolno podejmować pracy. Należy niezwłocznie powiadomić o tym swojego bezpośredniego przełożonego w celu szybkiej ich likwidacji. Dopiero po upewnieniu się, że zostały one usunięte pracownik może przystąpić do wykonania zadania.

2. Wymagania dotyczące stanowiska pracy:

- a. musi być uporządkowane,
- b. elementy przeznaczone do obróbki i obrobione są składowane na dostosowanych do tego celu paletach,
- c. właściwie oświetlone,
- d. odpowiednio ogrzane,
- e. w pomieszczeniach, gdzie znajdują się maszyny winna być sprawna wentylacja mechaniczna ogólna, a także odciągi miejscowe do wiórów i trocin,
- f. maszyny winny być tak ustawione, by dostęp do nich był swobodny z każdej ze stron, tak by wyeliminować niebezpieczeństwo poniesienia wypadku przez obsługującego,

- g. niektóre maszyny powinny być wygradzone ekranami ochronnymi chroniącymi innych pracowników przed odpryskami drewna.

W czasie pracy należy:

- Ściśle stosować się do zaleceń instrukcji bhp oraz poleceń i wskazówek przełożonych,
- Podczas wykonywania pracy koncentrować całą swoją uwagę wyłącznie na czynnościach wykonywanych,
- Pracować z szybkością odpowiadającą naturalnemu rytmowi pracy, wykonywać tylko prace zlecone przez bezpośredniego przełożonego,

Materiały używane podczas procesu pracy składować tak, by nie stwarzały żadnych zagrożeń wypadkowych, narzędzia powinny być odkładane na ściśle wyznaczone miejsce.

3. Wymagania dotyczące obsługiwanych maszyn:

- a. winny mieć certyfikat na znak bezpieczeństwa,
- b. powinny być po przeprowadzonych przeglądach okresowych i bieżąco naprawiane,
- c. co 2 lata i po każdej naprawie, malowaniu i zmianie miejsca powinny mieć sprawdzoną, przez osoby do tego upoważnione, skuteczność działania instalacji przeciwporażeniowej,
- d. elementy sterownicze winny być dobrze zabezpieczone przed przypadkowym włączeniem i tak uruchamiane (przy ręcznych maszynach) by zwolnienie wyłącznika powodowało wyłączenie maszyny,
- e. przy maszynach stacjonarnych elementy sterownicze muszą być łatwo dostępne, dobrze zabezpieczone przed przypadkowym włączeniem. Jeśli są one obsługiwane przez więcej niż jedną osobę muszą być łatwo dostępne z obu stron urządzenia,
- f. wszystkie elementy ruchome muszą być osłonięte, urządzenia zabezpieczające muszą mieć zamocowane na swoim miejscu,
- g. montaż, naprawy czy czyszczenie obrabiarek winny być wykonywane przez upoważnionego pracownika:
 - przy wyłączonym napędzie urządzenia, zabezpieczonym tak, by niemożliwe było przypadkowe jej uruchomienie,
 - w miejscach wyznaczonych zostały postawione tablice z napisem „Naprawa - nie uruchamiać”,
- h. urządzenia mocujące obrabiany materiał muszą gwarantować pewne zamocowanie obrabianego materiału,

4. Obsługa maszyn:

- a. pracownik uruchamiający obrabiarkę zobowiązany jest do sprawdzenia, czy uruchomienie jej nie grozi wypadkiem,
 - czy obrabiarka i narzędzia są w należytej sprawności,
 - czy osłony, zabezpieczenia, czy urządzenia ostrzegawcze są na właściwych miejscach i w dobrym stanie,
 - czy przewód zasilający wraz z wtyczką nie wykazują oznak uszkodzenia.
- b. jeśli przy danym urządzeniu pracuje więcej osób każda z nich zobowiązana jest do sprawdzenia, czy uruchomienie jej nie spowoduje wypadku. Pracownik odpowiedzialny za pracę na danej obrabiarce dopiero po stwierdzeniu, że na każdym odcinku nie ma zagrożeń i ostrzeżeniu współpracowników może ją uruchomić,
- c. należy sprawdzić umocowanie obrabianego przedmiotu, tak by niemożliwe było jego wyrwanie w czasie obróbki,
- d. przy obróbce materiału o znacznej długości należy stosować odpowiednie przystawki.

Zabronione jest:

- a. praca bez wskazanej przez pracodawcę odzieży roboczej, która winna być bez odstających i zwisających części. Bez nakrycia głowy, czy też bez zalecanych ochronników słuchu lub oczu.
- b. praca na niesprawnej maszynie,
- c. zastawianie przejść i dróg między maszynami,
- d. obrabianie drewna rozbiórkowego (mogą w nim znajdować się np. gwoździe, śruby),
- e. jeśli obrabiarka nie ma samoczynnego smarowania - smarowanie podczas pracy maszyny. Czynność tą można wykonywać tylko przy unieruchomionym sprzęcie. Jeśli podczas smarowania rozleje się oliwa należy ją natychmiast usunąć, tak by nie spowodowała np. poślizgnięcia i upadku pracownika,
- f. hamowanie obrabiarki ręką lub przy użyciu jakichkolwiek przedmiotów,
- g. sprawdzanie dłonią dokładności obróbki czy jakichkolwiek manipulacji przy obrabianym przedmiocie,
- h. usuwanie wiórów i ścinek z urządzeń pozostających w ruchu,
- i. ręczne usuwanie wiórów. Należy wykonywać to za pomocą pędzli, szczotek czy specjalnych haczyków.
- j. stosowanie oświetlenia miejscowego o napięciu wyższym jak 24V.

5. Zalecenia szczegółowe:

Wiertarki:

Należy sprawdzić:

- a. czy uchwyt wiertarki nie ma wystających elementów mogących skaleczyć rękę lub zaczepić o ubranie,
- b. czy wszystkie elementy ruchome są osłonięte,
- c. czy materiał jest mocowany na stole wiertarki przy pomocy zacisku lub imadła pozwalającego na pewne jego zamocowanie,
- d. czy wiertła i inne narzędzia przeznaczone do wykonania danej pracy są naostrzone i odpowiednie,

Zabronione jest:

- zmienianie podczas wiercenia położenia wiertarki poziomej,
- trzymanie rękami przedmiotów wierconych,
- praca w rękawicach lub z dłonią owiniętą bandażem.

Szlifierki do drewna:

Należy zadbać, by

- a. zostały zamontowane odpowiednie urządzenia do odprowadzania pyłu,
- b. stół podawczy szlifierki był dostosowany do wzrostu pracownika, daje się łatwo sterować i ma listwę oporową od strony koła napędowego,
- c. znajdowała się osłona po nieroboczej stronie tarczy szlifierskiej,
- d. na stanowisku szlifierskim znalazły się o właściwej konstrukcji dopasowane tzw. wodzidła do szlifowania małych elementów.

Frezarki do drewna:

Należy sprawdzić, czy:

- a. frez nie jest uszkodzony,

- b. frez jest dobrze naostrzony,
- c. frez jest odpowiednio dobrany do rodzaju frezowania i materiału,
- d. frez jest zamocowany na wrzecionie wystarczająco mocno i centrycznie,
- e. obsługujący przy maszynie mają zapewnione i stosują urządzenia zabezpieczające i pomocnicze tj. popychacze, „grzebień”, kółka prowadzące, ochronne itp.

Pilarki tarczowe:

- a. nie należy używać pił tarczowych o uszkodzonych czy zniekształconych tarczach,
- b. należy zadbać, by:
 - tarcza była dobrana odpowiednio do rodzaju cięcia,
 - ilość obrotów podana z boku tarczy jest zgodna z obrotami pilarki,
 - tarcza jest właściwie zamocowana na wrzecionie tzn. centrycznie i dostatecznie mocno dociśnięta pierścieniami dociskowymi
 - osłona tarczy jest samoczynna tzn. ustawia się na wysokości 5-10mm nad przerzynanym materiałem i samoistnie opada na stół, tak że w pełni osłania tarczę piły.

Prace ręczne:

- 1. Narzędzia używane do pracy ręcznej winny być we właściwej sprawności technicznej.
- 2. Zabronione jest używanie:
 - sklepanych młotków (z grzybkiem),
 - sklepanych przecinaków (z grzybkiem),
 - rozkalibrowanych cęgów,
 - rozwidlonych kluczy,
 - dłut i pilników bez uchwytów.
- 3. Narzędzia używane do pracy ręcznej winny być ułożone w ustalony sposób, tak by znajdowały się w zasięgu ręki pracującego nimi.

PO ZAKOŃCZENIU PRACY NALEŻY:

- dokładnie oczyścić stanowisko robocze, ułożyć narzędzia i przyrządy pomocnicze, oczyścić używane ochrony osobiste i odłożyć je na stałe miejsce ich przechowywania,
- upewnić się czy pozostawione stanowisko i urządzenia nie stworzą żadnych zagrożeń dla otoczenia,
- wyłączyć dopływ energii elektrycznej od maszyny i uporządkować stanowisko robocze.

Sporządził:

Zatwierdził